

Frågor till regeringen och Regeringskansliet angående DSA

Med anledning av kommissionens förslag till Digital Services Act (DSA), vill Svensk Handel ställa några frågor till Regeringskansliet. Frågorna handlar om hur nuvarande regelverk om online-marknadsplatsers ansvar tolkas, hur Regeringskansliet tolkar DSA-förslaget samt hur Sverige kommer arbeta i processen framåt för att säkerställa konkurrens på lika villkor och ett starkt konsumentskydd. Vi har konkretiserat de övergripande frågorna i åtta mer konkreta frågor nedan.

Fråga 1

Vem/vilken aktör i värdekedjan anser Regeringskansliet vara ansvarig enligt dagens lagstiftning i det fall en exempelvis brandfarlig mobiltelefonladdare säljs av en säljare från tredje land via en online-marknadsplats (ex. Wish, Alibaba eller Amazon) till en konsument i Sverige, och det orsakas skada på konsumenten, på konsumentens egendom eller på andra människor? Säljaren i 3:e land, online-marknadsplatsen eller konsumenten själv?

Fråga 2

Anser den svenska regeringen att det är juridiskt och konkurrensrättsligt berättigat att införa krav på online-marknadsplatser som motsvarar de krav som föreligger på importörer idag? Dvs att introducera konceptet/rollen "digital importör", med motsvarande krav som redan föreligger på importörer enligt produktsäkerhetslagstiftning, för de online-marknadsplatser som förmedlar varor från 3:e land till europeiska konsumenter?

Om ja, hur ska detta regleras inom ramen för DSA-förslaget eller i annan lagstiftning? Om nej, undrar vi om regeringen gör bedömningen att marknadskontrollmyndigheterna har resurser och lagstöd som medger tillfredställande möjlighet att kontrollera de farliga varor som säljs via online marknadsplatser idag?

Fråga 3

Plattformsekonomin omfattar olika typer av aktörer och affärsmodeller. I det föreslagna regelverket, DSA, behandlas olika plattformar och affärsmodeller i allt för hög grad lika. Håller den svenska regeringen med om att det är en skillnad att bedöma *olagligt innehåll på en social mediaplattform, där det olagliga innehållet är unikt genererat användarinnehåll med betydande tolkningsutrymme, och att bedöma farliga produkter på en online-marknadsplats där produkterna och dess produktionsserier, antingen följer produktsäkerhetslagstiftningen eller inte (där tolkningsutrymmet är begränsat)?*

Om ja, är det mot denna bakgrund lämpligt att ansvarsreglerna utformas på olika sätt för olika plattformar? Om ja, hur bör då online-marknadsplatser som hanterar *innehåll* som regleras genom annan harmoniserad lagstiftning (produktsäkerhetslagstiftning och konsumenträttslig lagstiftning) betraktas? På samma sätt som andra aktörer på den inre marknaden, dvs med ett direkt juridiskt ansvar? Eller på annat sätt?

Fråga 4

Anser den svenska regeringen att det föreligger en orättvis och snedvriden konkurrenssituation när olika aktörer kan sälja samma typ av varor till samma konsument men samtidigt, enligt dagens regelverk, ha helt olika ansvar? Är det 2021 rättfärdigat att undanta online-marknadsplatser från ansvar för de produkter de förmedlar? Trots att konsumenterna vanligtvis vänder sig till online-marknadsplatser för att söka och handla produkter och uppfattar dessa vara motpart då det är online marknadsplatsen som har det faktiska inflytandet över prissättning, produktplacering på webbplats, paketering och logistik/betallösningar?

Fråga 5

I DSA-förslaget fastslås inga förebyggande åtgärdskrav och det finns med andra ord fortfarande ett kryphål för online-marknadsplatser. Svensk Handel undrar därför om regeringen anser att det är det rimligt att alla andra produkter som säljs inom EU, innan försäljning, enligt lagstiftning ska genomgå bedömning huruvida de efterlever produktsäkerhetsreglerna, medan exakt samma produkt som säljs via en online marknadsplats inte behöver göra detta? Delar ni Svensk Handels slutsats att ett borttagande av en produkt när produkten redan konstaterats farlig och släppts ut på marknaden (alltså ett agerande ex-post), inte kan anses vara en förebyggande åtgärd?

Fråga 6

En ny princip om "know your business customer" introduceras i DSA. Svensk Handel välkomnar principen, då detta redan är en del av grundläggande compliance-arbete för andra aktörer på den inre marknaden. Däremot undrar vi hur identifieringen av säljaren på online marknadsplatsen kommer undanröja problemet med att farliga produkter säljs till konsumenterna och flödar på den inre marknaden. Hur anser regeringen att principen "know your business customer" kan undanröja problem med farliga produkter som förmedlas via online-marknadsplatser?

Fråga 7

Ser regeringen en risk att fler företag kan välja att omorganisera sin verksamhet för att klassificeras som online-marknadsplatser istället för traditionella tillverkare, importörer eller distributörer, för att på så vis undvika regelbörda?

Fråga 8

Hur förhåller sig regeringen till att DSA-förslaget inte täpper igen det kryphål som handelsföretag, konsumentorganisationer och marknadskontrollmyndigheter uppmärksammat? Kommer Sverige att aktivt arbeta i förhandlingarna i Bryssel för att den nya EU-lagstiftningen ska sluta undanta online-marknadsplatser från ansvar i de fall som de importerar farliga fysiska varor från 3:e land?